

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

મોહન સિંઘ

વિ.

સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન

૩૦ જુલાઈ, ૧૯૭૯

[આર. એસ. સરકારિયા અને વી. ડી. તુલજાપુરકર, ન્યાયમૂર્તિઓ]

પીનલ કોડ, ૧૮૬૦ (૧૮૬૦ નો અધિનિયમ ૪૫), કલમ ૨૦૧ - ગુનેગારને કાનૂની સજાથી બચાવવા માટે ગુનાના પુરાવાનો નાશ કરવો - આઈ.પી.સી. ની કલમ ૨૦૧ હેઠળના ગુનાના વાસ્તવિક તત્વો અંગે કાનૂની પુરાવા અથવા રેકૉર્ડ પર કોઈ પણ સામગ્રીની ગેરહાજરીના કારણે આરોપી સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૨૨૭ હેઠળ મુક્ત (ડિસ્ચાર્જ) થવાને પાત્ર છે તેથી ૧૯૭૩ ના સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૨૨૮ મુજબ ઘડવામાં આવેલ તહોમતનામું ગેરકાયદેસર છે.

એવા આક્ષેપો પર કે એક પદમ સિંઘને અપીલકર્તાના ખેતરમાં ડુંગર સિંઘ અને અન્ય બે વ્યક્તિઓ દ્વારા ૪-૩-૧૯૭૮ ના રોજ ગોળી મારીને મારી નાખવામાં આવ્યો હતો, કે અપીલકર્તાની કાર નં. આર.જે.એફ. ૨૧૧૮ નો ઉપયોગ શબને લઈ જઈને રામાસાની ગામની સરહદ પર આવેલા કૂવામાં ફેંકવા માટે ડુંગર સિંઘ દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો જેણે પછીથી તે જ દિવસે કાર અપીલકર્તાના બંગલે

પાછી લાવી હતી જ્યાં તેને તે જ દિવસે ધોવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ અપીલકર્તાએ ૮-૩-૧૯૭૮ ના રોજ ઉમરાવખાન નામના એક વ્યક્તિના પેટ્રોલ પંપ પર પોતાની કાર ધોવડાવી હતી, સેશન્સ જજે અપીલકર્તા સામે માત્ર એ કારણોસર પીનલ કોડની કલમ ૨૦૧ હેઠળના ગુના માટે તહોમતનામું ઘડ્યું હતું કે અપીલકર્તાએ ૮-૩-૧૯૭૮ ના રોજ પેટ્રોલ પંપ પર તેની કાર ધોવડાવી હતી તેવું દર્શાવવા માટે સામગ્રી હતી. હાઈકોર્ટે ૧૯૭૩ ના સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ રિવિઝનમાં ઉક્ત હુકમને રદ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.

સ્પેશિયલ લીવ દ્વારા અપીલ મંજૂર કરતા, કોર્ટે,

ઠેરવેલ કે: ૧. સેશન્સ જજનો વાદગ્રસ્ત હુકમ કોઈપણ પ્રકારની પુરાવાકીય સામગ્રી પર આધારિત ન હોવાથી સ્પષ્ટપણે ગેરકાયદેસર હતો. [૧૫૦એ]

(એ) માત્ર ૮મી માર્ચના રોજ કાર ધોવડાવવી એ પીનલ કોડની કલમ ૨૦૧ હેઠળના ગુનાના વાસ્તવિક તત્વોનો પ્રથમ દૃષ્ટિએ પુરાવો હોઈ શકે નહિ. [૧૫૦એ]

(બી) ૮મી માર્ચના રોજ કાર પર લોહીના ડાઘની હાજરી એ ફરિયાદપક્ષના પોતાના જ એવા દાવા (પોલીસ ચલણમાં) દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી છે કે ડુંગર સિંઘે ખૂન કર્યાના દિવસે જ કાર પરનું લોહી ધોવડાવી નાખ્યું હતું, અને [૧૪૯જી-એચ]

(સી) પેટ્રોલ પંપ ડીલર અને તેના નોકરના નિવેદનોમાં એવું કંઈ નહોતું કે જે કાર ધોવામાં આવી હતી તેના પર કોઈ લોહી હતું. રેકૉર્ડ પર એવી એક પણ સામગ્રી નહોતી જે એવી ગંભીર શંકા માટે પણ આધાર પૂરો પાડે કે ૮મી માર્ચ, ૧૯૭૮ ના રોજ કાર ધોવડાવીને, અપીલકર્તાએ પદમ સિંઘના ખૂનને લગતા કોઈ લોહી અથવા અન્ય પુરાવાનો નાશ કર્યો હતો. [૧૪૯એફ-જી]

ફોજદારી અપીલ હુકમત: ૧૯૭૯ ની ફોજદારી અપીલ નં. ૩૬૩.

૧૯૭૮ ની એસ.બી. ક્રિમિનલ મિસ. એપિલકેશન નં. ૧૨૮ માં રાજસ્થાન હાઈકોર્ટના તારીખ ૨૮-૩-૧૯૭૯ ના ચુકાદા અને હુકમ સામે સ્પેશિયલ લીવ દ્વારા અપીલ.

અપીલકર્તા તરફે રામ જેઠમલાણી અને એન. એચ. હિંગોરાણી.

સામાવાળા તરફે બદ્રીદાસ શર્મા.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ સરકારિયા દ્વારા આપવામાં આવેલ.

સરકારિયા, ન્યાયમૂર્તિ. સ્પેશિયલ લીવ દ્વારા કરવામાં આવેલ આ અપીલ માર્ચ ૨૮, ૧૯૭૯ ના હુકમ સામે કરવામાં આવી છે, જેના દ્વારા રાજસ્થાન હાઈકોર્ટે ક્રિમિનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ ૪૮૨ હેઠળ અપીલકર્તાની અરજી નામંજૂર કરી હતી અને અપીલકર્તા સામે પીનલ કોડની કલમ ૨૦૧ હેઠળ તહોમતનામું ઘડતા સેશન્સ જજના ઓગસ્ટ ૧૪, ૧૯૭૮ ના હુકમને રદ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.

કોર્ટમાં રજૂ કરવામાં આવેલ ફરિયાદપક્ષનો કેસ એવો છે કે માર્ચ ૪, ૧૯૭૮ ના રોજ, અપીલકર્તાના ખેતરમાં આરોપી ડુંગર સિંઘ દ્વારા આરોપી હનીફ અને શંભુ સિંઘ સાથે મળીને પદમ સિંઘ નામના એક વ્યક્તિને ગોળી મારીને મારી નાખવામાં આવ્યો હતો. પદમ સિંઘના શબને નિકાલ માટે પહેલા જીપમાં મૂકવામાં આવ્યું હતું. થોડું અંતર કાપ્યા પછી જીપ બગડી ગઈ હતી. ત્યારબાદ, ડુંગર સિંઘ અપીલકર્તાની કાર લાવ્યો. પછી શબને કાર (આરજેએફ ૨૧૧૮) માં સ્થાનાંતરિત કરવામાં આવ્યું અને થોડા અંતરે લઈ જઈને રામાસાની ગામની સરહદ પર આવેલા એક અવાવરુ કૂવામાં ફેંકી દેવામાં આવ્યું. ત્યારબાદ ડુંગર સિંઘ કારને પાછી મોહન સિંઘના બંગલે લાવ્યો જ્યાં તેને ધોવામાં આવી [જોવો એ.એસ.પી. સિટી (વેસ્ટ) જોધપુરનો પોલીસ રિપોર્ટ]. એવો કોઈ આક્ષેપ નથી કે

અપીલકર્તા કોઈ પણ રીતે ખૂનમાં મદદગાર અથવા સાથીદાર તરીકે સંડોવાયેલ હતા અથવા પદમ સિંઘના શબના નિકાલ અને તેને હટાવવામાં ભાગ લીધો હતો અથવા મદદગારી કરી હતી. ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૨૦૧ હેઠળ અપીલકર્તા સામે તહોમતનામું ઘડવા માટેનો એકમાત્ર આક્ષેપ એ છે કે માર્ચ ૮, ૧૯૭૮ ના રોજ, એટલે કે, પદમ સિંઘના ખૂનના પાંચ દિવસ પછી, તેણે ઉમરાવ ખાન નામના વ્યક્તિના પેટ્રોલ પંપ પર તેની કાર ધોવડાવી હતી. આ સંબંધમાં, તપાસ કરનાર પોલીસ અધિકારીએ ઉમરાવ ખાનના પુત્ર, પેટ્રોલ પંપ ડીલર સરદાર ખાન અને તેના નોકર માંગીલાલની પૂછપરછ કરી હતી. તેમના નિવેદનોમાં એવું કંઈ નથી કે જે કાર ધોવામાં આવી હતી તેના પર કોઈ લોહી હતું. રેકૉર્ડ પર એવી એક પણ સામગ્રી નહોતી જે એવી ગંભીર શંકા માટે પણ આધાર પૂરો પાડે કે ૮મી માર્ચ, ૧૯૭૮ ના રોજ કાર ધોવડાવીને, અપીલકર્તાએ પદમ સિંઘના ખૂનને લગતા કોઈ લોહી અથવા અન્ય પુરાવાનો નાશ કર્યો હતો. ૮મી માર્ચના રોજ કાર પર લોહીના ડાઘની હાજરી એ ફરિયાદપક્ષના પોતાના જ એવા દાવા (પોલીસ ચલણમાં) દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી છે કે ડુંગર સિંઘે ખૂન કર્યાના દિવસે જ કાર પરનું લોહી ધોવડાવી નાખ્યું હતું. માત્ર ૮મી માર્ચના રોજ કાર ધોવડાવવી એ, કોઈ પણ કલ્પનાથી, પીનલ કોડની કલમ ૨૦૧ હેઠળના ગુનાના વાસ્તવિક તત્વોનો પ્રથમ દષ્ટિએ પુરાવો હોઈ શકે નહિ. સેશન્સ જજનો વાદગ્રસ્ત હુકમ કોઈપણ પ્રકારની પુરાવાકીય સામગ્રી પર આધારિત ન હોવાથી, સ્પષ્ટપણે ગેરકાયદેસર હતો. તેથી, અમે આ અપીલ મંજૂર કરીએ છીએ, વાદગ્રસ્ત હુકમ રદ કરીએ છીએ અને અપીલકર્તા સામે ઘડવામાં આવેલ તહોમતનામું રદબાતલ કરીએ છીએ.

એસ.આર.

અપીલ મંજૂર કરવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.